

ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จ
ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน
The Impact of Risk Management in Financial Operation on the Success of
Local Administrative Organizations in Upper Northern Region of Thailand

(Received: September 3, 2019; Revised: December 17, 2019; Accepted: December 23, 2019)

พัฒนา ร่มเย็น^{1*}
Pattana Romyen^{1*}

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าการเงิน หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 277 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กร สารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมการควบคุม และการประเมินความเสี่ยง ในส่วนของการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนได้จริง มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ สารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมการควบคุม และการประเมินความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ความสำเร็จในการดำเนินงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

¹ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

School of Accounting, Chiangrai Rajabhat University

* e-mail: Jeerayut@hotmail.co.th

Abstract

The objective of this study was to examine the impact of risk management in financial operation on the success of local administrative organizations in upper northern region. The samples were 277 participants that included finance director, chief of finance, or administrators from local administrative organizations in upper northern region. The questionnaire was used for research instrument. The descriptive statistics for data analysis were percentage, mean, and standard deviation while multiple correlations and multiple regression analysis was used for hypothesis testing.

The results showed that multiple correlation analysis on the risk management in financial operation towards the success of local administrative organizations in upper northern region indicated that all variables showed positive relationship at the significance level of .01 which included determining objectives, identifying risks, internal environment of organization, information and communication, controlling activities, and risk assessment. The multiple regression analysis indicated four variables capable predicting the operation success of local administrative organizations in upper northern region which were determining objectives, information and communication, controlling activities, and risk assessment at the significance level of .001.

Keywords: Risk management in financial operation, Operation on the success, Local administrative organizations

บทนำ

ปัจจุบันทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคธุรกิจ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงหลายรูปแบบ ในด้านการดำเนินงานขององค์กรใด ๆ ย่อมมีความเสี่ยงเกิดขึ้นได้ในทุกเรื่อง que ผู้บริหารได้ตัดสินใจ ความเสี่ยงอาจเกิดจากความบกพร่องในการปฏิบัติงานของบุคลากร การทำงานของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ขีดความสามารถของบุคลากร การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการบริหารองค์กร คือ ผู้บริหารต้องพยายามสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร และสามารถนำองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพ และการพัฒนาองค์กร (เจ็กไน้ แซ่ลี, 2559 : 1) โดยทั่วไปแล้ว การบริหารความเสี่ยงจะถูกมองว่าเป็นแนวทางการจัดการที่ต้องอาศัยเทคนิคเฉพาะทาง มีความซับซ้อนไม่คล่องตัว ในบางครั้งการสื่อความหมายของการบริหารความเสี่ยงยังผูกติดกับการเงินเป็นหลัก ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วการบริหารความเสี่ยงเป็นแนวทางการบริหารงานที่ควรนำมาประยุกต์ใช้อยู่ตลอดเวลา แม้กระทั่งในชีวิตประจำวัน (กระทรวงมหาดไทย, 2550 : 17) ผู้บริหาร

ในยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องก้าวให้ทันยุทธศาสตร์การบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง การสื่อสารไร้พรมแดน รวมทั้งเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการองค์กรที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มทั้งศักยภาพและประสิทธิภาพขององค์กร แต่ในขณะเดียวกันการพัฒนาอย่างรวดเร็วดังกล่าวก็กลายเป็นปัจจัยเสี่ยงและทำลายความสามารถของผู้บริหารองค์กรในการที่จะนำองค์กร ก้าวเดินไปข้างหน้าได้อย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืน (นฤมล สะอาดโณม, 2550 : 5-7)

การบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่องค์กรธุรกิจในปัจจุบันให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เห็นได้จากหลายบริษัทได้ให้ความสำคัญในด้านการบริหารความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น เพราะการที่องค์กรธุรกิจ ลงทุนในสิ่งใดแล้วผลที่ต้องกรก็คือ ผลตอบแทนสูงสุดหรือมีกำไรสูงสุด แต่การที่ธุรกิจจะมีกำไรสูงสุดหรือ มีผลตอบแทนสูงสุดเท่านั้นยังคงไม่พอ แต่ยังต้องรวมถึงผลการดำเนินงานที่ออกมาแล้วไม่เป็นไปดังที่คาด เอาไว้ด้วยนั้นแสดงว่า การคาดการณ์ของบริษัทมีความเสี่ยงเกิดขึ้นแล้ว และการบริหารความเสี่ยงยังเป็น กระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อลดโอกาสหรือเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติ งานทางการเงินทุกชั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน (นิรภัย จันทร์สวัสดิ์, 2551 : 21) ดังนั้น การนำกระบวนการ บริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการในองค์กรก็จะทำให้ ภาระงานที่ปฏิบัติอยู่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงาน ทางการเงินขององค์กรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุ ความเสี่ยง 3) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 4) สารสนเทศและการสื่อสาร 5) กิจกรรมการควบคุม และ 6) การประเมินความเสี่ยง

ความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นตัวกำหนดการประเมินผลหรือการวัดผลการปฏิบัติงานของ องค์กร เพราะการประเมินผลเป็นแนวทางในการตัดสินใจ และการประเมินที่มุ่งค้นหาสิ่งที่จะต้องดำเนินการ ได้ดำเนินการ ไปแล้วว่าสิ่งใดควรจะทำต่อไปตามวัตถุประสงค์และศึกษาว่าการดำเนินการนั้นมีปัญหาหรือมี สิ่งใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของ ผู้บริหารที่มีความสำคัญมากต่อองค์กร ซึ่งในการตัดสินใจต้องอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากผลการดำเนินงานของ องค์กรมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเพราะจากการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรจะสามารถ บอกได้ว่า องค์กรในขณะนี้มีการปฏิบัติงานขององค์กรเป็นอย่างไร โดยอาศัยการวัดหรือการประเมิน ผลการปฏิบัติงาน (จริยา แม่นญาติ, 2557 : 2) ทั้งนี้การวัดผลความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร วัดได้จาก 1) การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) การลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนิน งาน 3) การป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ 4) การสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (เจนเนตร มณีนาค และ คนอื่น ๆ, 2548 : 9)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง โดยเป็นหน่วยงานราชการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

เพราะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน รัฐบาลให้อำนาจแก่การปกครองส่วนท้องถิ่นในการตัดสินใจ และสามารถบริหารงานได้อย่างอิสระแต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยที่รัฐบาลจะคอยติดตามผลงานความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีฐานะเป็นทบวงการเมืองและนิติบุคคล มี 2 แห่ง คือ กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการเมืองการปกครองและการบริหาร กล่าวคือ ในด้านการเมืองการปกครองนั้นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่นได้ทางตอบสนองแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยกลไกทางการบริหารต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการจัดการ (โกวิทย์ พวงงาม, 2549 : 97 - 98) แม้ทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว ความเสี่ยงก็ยังส่งผลให้เกิดความสูญเสียต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความสูญเสียต่อทรัพย์สิน การสูญเสียโอกาส เสียเวลา สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ทรัพยากร และพลังงาน รวมถึงผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ทั้งหมด แต่การมีระบบการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและรวดเร็ว สามารถระบุและจัดการกับความสูญเสียต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้ ทั้งยังสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้รับบริการจากหน่วยงานอื่น ๆ มีความมั่นใจในการบริการที่ถูกต้อง โปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย (พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554 : 2)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการสูญเสียทางการเงิน ข้อผิดพลาดในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และการบริหารจัดการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ความเสียหายดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในการบริหารงบประมาณ การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินซึ่งเป็นการปฏิบัติเพื่อให้งานด้านอื่น ๆ สามารถดำเนินไปได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้นฐานของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และเพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนและการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้เกิดความเข้าใจและความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินให้แก่ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการบริหารความเสี่ยงกับความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน

สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 902 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าการเงิน หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวนแห่งละ 1 ท่าน เพื่อเป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถามจำนวน 902 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, <http://www.dla.go.th/work/abt/province.jsp>, 2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 902 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, <http://www.dla.go.th/work/abt/province.jsp>, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 277 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าการเงิน หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543 : 21; อ้างอิงจาก Yamane, 1973 : 727-728)

ทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน ได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากแบบไม่คืนกลับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เพื่อใช้สอบถามผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าการเงิน หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน มีจำนวน 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการมีข้อความ 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภทขององค์กร และจำนวนพนักงานในองค์กร ใช้การวัดแบบมาตราแบบบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุความเสี่ยง 3) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 4) สารสนเทศและการสื่อสาร 5) กิจกรรมการควบคุม และ 6) การประเมินความเสี่ยง รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีมาตรวัด 5 ระดับ ใช้การวัดแบบมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) การลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน 3) การป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ 4) การสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสิ้น จำนวน 14 ข้อ มีมาตรวัด 5 ระดับ ใช้การวัดแบบมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 ชุด พร้อมทำการตรวจสอบเอกสาร

2. ขอนหนังสือจากสำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยแนบพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าการเงิน หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักวิชาบัญชีไปขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้วิธีเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง วิธีการส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และวิธีการส่งจดหมายทางไปรษณีย์ พร้อมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และซองเปล่าติดแสตมป์เพื่อส่งคืนแบบสอบถามที่ตอบคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมนัดวันเวลาในการรับกลับคืน

4. เมื่อครบกำหนด ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา 245 ฉบับ มีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 88.45

5. จำนวนแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.45 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001 : 77) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้และเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

6. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคุมการบรรยายและสรุปผลการวิจัย โดยได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99-100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99-100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่การบรรยาย และสรุปผลการวิจัย โดยได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99-100)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99-100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสนองสมมติฐานการวิจัยโดยใช้สถิติการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.20 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.30 มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.00 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานเป็นหัวหน้าการเงิน คิดเป็นร้อยละ 48.40

มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.50 ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 55.56 องค์กรส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงาน 31-40 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคเหนือตอนบน

การบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	VIF
X ₁	3.81	.544	1	.574**	.376**	.360**	.377**	.335**	.519**	1.531
X ₂	4.55	.389		1	.566**	.451**	.524**	.453**	.562**	2.069
X ₃	4.56	.326			1	.613**	.469**	.502**	.514**	2.016
X ₄	4.57	.349				1	.455**	.481**	.526**	1.778
X ₅	4.54	.322					1	.539**	.583**	1.700
X ₆	4.52	.348						1	.566**	1.657
Y	4.63	.257							1	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ (X₁) การระบุความเสี่ยง (X₂) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (X₃) สารสนเทศและการสื่อสาร (X₄) กิจกรรมการควบคุม (X₅) และการประเมินความเสี่ยง (X₆)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	Sig
Constant	1.596		.183	8.722	.000
การกำหนดวัตถุประสงค์ (X ₁)	.102	.217	.024	4.258	.000***
การระบุความเสี่ยง (X ₂)	.079	.120	.039	2.027	.244
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (X ₃)	.042	.057	.040	.984	.326
สารสนเทศและการสื่อสาร (X ₄)	.120	.152	.045	2.774	.000***
กิจกรรมการควบคุม (X ₅)	.181	.227	.041	4.229	.000***
การประเมินความเสี่ยง (X ₆)	.158	.214	.039	4.048	.000***

SE_{est} = ± .17564   R = .737   R² = .543   F = 53.459   Constant = 1.687

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนได้จริง มีจำนวน 4 ตัวแปร คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ สารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมการควบคุม และการประเมินความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ (b) เท่ากับ .127, .152, .177 และ .211 ตามลำดับ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SEb) เท่ากับ ±.17564 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .737 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R²) เท่ากับ .543 และสามารถสรุปได้ว่าการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินมีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ สารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมการควบคุม และการประเมินความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

1. การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่

มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับภารกิจ เป้าหมาย พันธกิจ และแผนงานขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล รองลงมา ได้แก่ มุ่งเน้นให้มีการกำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดปัญหาและอุปสรรคของแต่ละขั้นตอนที่ดำเนินการในภาระงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนด และให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการดำเนินงานตามภารกิจให้มีความสอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมยุดา ท้าวบุตร (2559 : 109) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายช่วยให้องค์กรสามารถพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสมและสามารถบริหารจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ญฐพร พันธุ์อุดม และ คนอื่น ๆ (2549 : 111) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ดังนี้ 1) การจัดการทางการเงินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและมีการควบคุมเพื่อป้องกันทรัพย์สินทางการเงินให้ปลอดภัยจากการทุจริตและข้อผิดพลาด 2) ระบบข้อมูลด้านการเงินมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะให้มีรายงานที่ถูกต้องและเพียงพอต่อการบริหารการเงินที่ดีเพื่อมิให้เกิดปัญหาสภาพคล่อง และ 3) นโยบายในการบริหารการเงินมีความเหมาะสมกับองค์กร โดยสามารถจัดหาเงินได้จากแหล่งที่ประหยัดที่สุด และมีความเสี่ยงน้อยที่สุด ยังสอดคล้องกับ นันทิยา อังกรวัฒนานุกูล (2557 : 85) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานระบบ GFMS ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของงบการเงินโดยรวม เนื่องจากคุณภาพของงบการเงินเป็นการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับ วนันพรณ์ ชื่นพิบูลย์ (2552 : 89) พบว่า หากผู้บริหารวางระบบการจัดการภายในองค์กรที่ดี จะเกิดการประสานงานภายในองค์กร การเชื่อมต่อคนและกลุ่มคนเข้าด้วยกัน ส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จได้ รวมถึงข้อมูลทางการบัญชีซึ่งเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการตัดสินใจ หากผู้ใช้ข้อมูลได้รับข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องย่อมส่งผลให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพและทำให้การดำเนินงานภายในธุรกิจดำเนินงานไปอย่างคุ้มค่าเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานข้อมูลสำคัญ ๆ จากระบบสารสนเทศภายในหน่วยงานได้อย่างชัดเจน ถูกต้องรวดเร็ว รองลงมา ได้แก่ กำหนดวิธีปฏิบัติในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานโดยใช้ระบบสารสนเทศเป็นตัวสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียเป็นระยะ ๆ ตามเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมยุดา ท้าวบุตร (2559 : 109-110)

พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านสารสนเทศและการสื่อสารเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกรอบและขั้นตอนของการปฏิบัติที่องค์กรกำหนดขึ้น เพื่อให้องค์กรมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและสามารถรายงานข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญจากระบบในระดับหน่วยงาน แผนก ฝ่าย ได้อย่างรวดเร็ว ชัดเจน ถูกต้อง และรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียในแต่ละช่วงระยะเวลา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริหารในการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และพัฒนาระบบการบริหารจัดการทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สิริลักษณ์ เทียงธรรม และ คนอื่น ๆ (2553 : 94-96) ได้กล่าวว่า องค์กรจะได้รับประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารจะต้องสร้างกระบวนการเพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้เหตุการณ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การรายงานความเสี่ยงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติให้ได้ โดยต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง และการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารในองค์กร ให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งการฝึกอบรมกลไกด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและมีการวัดผลและการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lauhlin (2013 : 56-59) พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงในระบบธนาคารของประเทศสหรัฐอเมริกาพบข้อบกพร่องในเครือข่ายและการเชื่อมโยงการออกแบบระบบธนาคาร จึงทำให้เกิดวิกฤติทางการเงิน และเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจัดการความล้มเหลวและความเสียหายด้านการปฏิบัติงานของธนาคาร การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่เป็นวิธีใหม่ในการเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและใช้พยากรณ์และควบคุมผลการดำเนินงานได้ ซึ่งจะทำให้ระบบธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกามีประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยง

3. การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านกิจกรรมการควบคุม มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มุ่งเน้นให้มีการวางแผน การควบคุมความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในองค์กร รองลงมา ได้แก่ การมุ่งเน้นให้องค์กรมีการทบทวนนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติจากผู้บริหารเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีวิธีการบริหารจัดการเอกสารเบิกจ่ายเงินโดยให้ความมั่นใจต่อผู้บริหารว่า สามารถตรวจสอบรายการเบิกจ่าย รายงานทางการเงิน ได้ทันตามเวลาเมื่อผู้บริหารต้องการใช้ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมยุธา ท้าวบุตร (2559 : 107-108) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านกิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านกิจกรรมการควบคุมช่วยให้องค์กรสามารถลดหรือควบคุมความเสี่ยง และสร้างความมั่นใจว่า กิจกรรมที่ได้กำหนดขึ้นในองค์กรสามารถจัดการกับ

ความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง และทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามเป้าหมาย และป้องกันและลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ สอดคล้องงานวิจัยของ ศิริพร พึ่งพรพรหม (2557 : 74) พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินด้านการควบคุมความเสี่ยงมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพองค์กรโดยรวม ด้านประสิทธิผลในการดำเนินงาน และด้านความเชื่อถือทางการเงิน สำหรับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินด้านการติดตามทบทวนความเสี่ยงมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพองค์กรโดยรวมและด้านความคุ้มค่า ทั้งนี้การวางแผนควบคุมความเสี่ยงทางการเงิน การกระจายความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงในการสูญเสียขององค์กรและดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อมั่นใจว่าแผนงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beasley, Clune and Hermanson (2005 : 521-531) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในองค์กรและสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกที่อยู่ในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในองค์กร และองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลกได้ให้ความสนใจกับการบริหารความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงนอกจากจะทำให้องค์กรสามารถจัดการกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้แล้ว ยังช่วยเพิ่มความแน่นอนในการบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดขององค์กรได้อีกด้วย ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ส่งผลในเชิงบวกต่อองค์กร ถ้าองค์กรนำการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรก็จะทำให้องค์กรสามารถจัดการกับความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้และยังช่วยเพิ่มความแน่นอนในการบรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดขององค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และยังสอดคล้องกับ แจ็กไน้ แซลลี่ (2559 : 114) พบว่า กิจกรรมการควบคุม คือ สถานศึกษากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมแต่ละกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดการสอบทานโดยให้ผู้บริหารเป็นผู้สอบทานในกิจกรรมที่สำคัญ กำหนดระบบและกลไกในการควบคุมภายในเพื่อเป็นการป้องกันและลดจุดอ่อนในการดำเนินกิจกรรม กำหนดวิธีการควบคุมภายในไว้อย่างชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบการควบคุมภายในพร้อมมอบหมายหน้าที่ของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน มีนโยบายในควบคุมการปฏิบัติงานชัดเจน เช่น การใช้ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) การกำหนดการควบคุมทางกายภาพ เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ การรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน

4. การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการประเมินความเสี่ยง มีผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้ความสำคัญกับการจัดลำดับปัญหาในการปฏิบัติงานทางการเงินตามความสำคัญของปัญหา รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจจะทำให้การปฏิบัติงานทางการเงินประสบกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร และมุ่งเน้นในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของผลกระทบและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานทางการเงินเพื่อหาแนวทางแก้ไข สอดคล้องกับ เปรมยุตา ท้าวบุตร (2559 : 108-109) การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงินมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม เนื่องจากการบริหาร

ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงินช่วยให้องค์กรสามารถวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงในหน่วยงานการเงิน เพื่อใช้ในการพิจารณาและจัดอันดับความสำคัญของปัญหาที่มีอยู่โดยประเมินจากโอกาสและผลกระทบ และช่วยให้สามารถดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยงและสร้างความมั่นใจว่าแผนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมกับการวางแผนมาตรการสำรองไว้ เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดจากการดำเนินงาน ยังสอดคล้องกับ จริยา แม้นญาตี (2557 : 81-82) พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงเป็นการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด และวิเคราะห์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ เหตุการณ์ที่ควรได้รับความสนใจอย่างมาก คือ เหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหมายไว้และยังไม่ได้ประเมิน การประเมินความเสี่ยงจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดความเสี่ยงทั้งหมดขององค์กร ขณะที่การประเมินอาจเป็นได้ทั้งเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ และต้องครอบคลุมทั้งความเสี่ยงที่มีอยู่ตามธรรมชาติก่อนหน้าการจัดการและความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากการจัดการแล้ว ยังสอดคล้องกับ อุษณา ภัทรมนตรี และ คนอื่น ๆ (2552 : 5-9) ที่พบว่า การประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก การประเมินความเสี่ยงจะประเมินจากสองมิติ คือ ระดับความน่าจะเป็นเกิดและระดับผลกระทบของเหตุการณ์เพื่อช่วยให้กิจการทราบระดับความเสี่ยงก่อนการจัดการและหาวิธีจัดการตอบสนองความเสี่ยง เพื่อให้ระดับความเสี่ยงหลังการจัดการอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ที่เหมาะสม ดังนั้นการพัฒนาทักษะและการทำงานของบุคลากรในแต่ละสายงาน ไม่ว่าจะเป็นสายวิชาการหรือสายสนับสนุน การเรียนการสอนให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติงานแต่ละด้านที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในด้านการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงรวมถึงการเลือกใช้เครื่องมือเพื่อการบริหารความเสี่ยงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งความเสี่ยงจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามประเภทขององค์กร แต่สิ่งที่เหมือนกัน คือ ความเสี่ยง หมายถึง ความไม่แน่นอน ที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะนำไปสู่ความสูญเสียถ้าองค์กรไม่สามารถรับมือหรือบริหารจัดการได้ทัน การบริหารความเสี่ยงจำเป็นต้องทำควบคู่กับการกำกับดูแลและการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์กรได้มีการจัดทำการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้เกิดความมั่นใจระดับหนึ่งว่าการดำเนินงานจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยังสอดคล้องกับ อังสนา ศรีประเสริฐ (2553 : 77-78) พบว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารจัดการกับความไม่แน่นอน ความเสี่ยง และโอกาส ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการเพิ่มความสามารถขององค์กรในการเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร คือ การคาดการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีหลักการ และกำหนดแนวทางป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ทุกส่วนในองค์กรต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้น องค์กรที่มีระบบการบริหารจัดการที่ดีจะดำเนินการบนพื้นฐานของกิจกรรมหลัก ๆ ที่สำคัญ คือ การบริหารความเสี่ยง

การตรวจสอบภายใน และการควบคุมภายใน ภารกิจหนึ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของการตรวจสอบภายใน คือ การประเมินความเสี่ยงและให้ความเชื่อมั่นต่อระบบการบริหารจัดการขององค์กร เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร และสอดคล้องกับ เเง็กไน้ แซ่ลี่ (2559 : 114) พบว่า การประเมินความเสี่ยงเป็นการนำผลการวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบมาจัดลำดับความเสี่ยง นำผลจากการจัดลำดับความเสี่ยงเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อเหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษามาดำเนินการเพื่อหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง ประเมินความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร พิจารณาว่าความเสี่ยงนั้นเป็นความเสี่ยงที่นอกเหนืออำนาจมักจะถ่ายโอนความเสี่ยงให้กับหน่วยงานภายนอกที่ไม่ใช่เรื่องของสถานศึกษา ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา หากเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่มีผลกระทบมากก็สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ และความเสี่ยงใดที่บริหารจัดการได้แล้ว จะต้องเฝ้าระวังและควบคุมความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้นโดยใช้หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินในกลุ่มงานขององค์กรในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ สารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมการควบคุม และการประเมินความเสี่ยง เนื่องจากองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยให้องค์กรสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้และยังสามารถหาทางป้องกันความเสี่ยงได้ทันต่อเวลา
2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินและโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง ทันเวลา ทั้งยังป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. ผู้บริหารควรกำหนดให้การบริหารความเสี่ยงทางการเงินเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับ ให้มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุด
4. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายในการกำหนดวัตถุประสงค์ และการประเมินความเสี่ยงเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมด้านการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้นำมาปรับใช้ในการทำงานอย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ประโยชน์กับองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้

แบบสอบถาม เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง และชัดเจนมากขึ้น

3. ควบคู่การศึกษาแนวทางที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินเพื่อนำมาพัฒนา เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงในองค์กรได้ดียิ่งขึ้น

4. ควบคู่ศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยอื่นที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง

รายการอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). *องค์การบริหารส่วนจังหวัด*, สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2562, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/province.jsp>

กระทรวงมหาดไทย. (2550). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2550*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงฯ.

โกวิทย์ พวงงาม. (2549). *การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

เง็กไฉ่ แซ่ลี. (2559). *การบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม.

จริยา แมนัญชาติ. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

เจนเนตร มณีนาค และ คนอื่น ๆ. (2548.) *การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรจากหลักการสู่ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: ไพนอล การพิมพ์.

ณัฐพร พันธุ์อดม และ คนอื่น ๆ. (2549). *แนวทางการควบคุมภายในที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ธีรวิมล เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

นฤมล สอาดโอม. (2550). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพมหานคร: ฐานการพิมพ์.

นันทิยา อังกรวัฒนานุกุล. (2557). *ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

นิรภัย จันทร์สวัสดิ์. (2551). *คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณนักบริหารกับการกำกับดูแลที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: สุตรไฟศาล.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- เปรมยุตา ท้าวบุตร. (2559). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- พัชรินทร์ ขำวงษ์. (2554). การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุ ของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- วันนพรรณ ชื่นพิบูลย์. (2552). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ. (วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- ศิริพร พึ่งพรพรหม. (2557). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่มีต่อประสิทธิภาพองค์กรของธุรกิจส่งออกข้าวหอมมะลิในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- สิริลักษณ์ เทียงธรรม และ คนอื่น ๆ. (2553). การตรวจสอบภายในภาครัฐ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเพื่อการบริหารและพัฒนา.
- อังสนา ศรีประเสริฐ. (2553). การบริหารความเสี่ยงกับงานตรวจสอบภายใน. *วารสารวิชาการ*, 1(มกราคม-มีนาคม), 151-161.
- อุษณา ภัทรมนตรี และ คนอื่น ๆ. (2552). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Aaker, D. A., Kumar, V. and Day, G. S. (2001). *Marketing research*. 7th ed. New York: John Wiley and Sons.
- Beasley, M. S., Clune, R. and Hermanson, D. S. (2005). Enterprise risk management : An empirical analysis of factors associated with the extent of implementation. *Journal of Accounting and Public Policy*, 24(6), 521-531.
- Lauhlin, Mc. (2013). Operational risk management is critical to bank success. *The RMA Journal*, 22(7), 56-59.